

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Predništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 6. decembra 1930.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 142.

Naš novi ban, iskreno pozdravljen!

Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve ter na podlagi čl. 5 in 18 zakona o razdelitvi kraljevine Jugoslavije na upravna področja postavljen za bana Dravske banovine Dr. Drago Marušić, odvetnik v Ljubljani in član vrhovnega zakonodajnega sveta.

Vest o imenovanju dr. Marušića smo sprejeli vsi z največjim veseljem in z odkritosrčnim zadoščenjem. Kdor pozna dr. Marušića, kdor pozna zlasti njegovo dosedanje delovanje, pa naj si bo to pred vojno, med vojno, ali po vojni, mora to Najvišje imenovanje pozdraviti z odkritosrčnim zadovoljstvom. Saj dobimo z dr. Marušićem na čelo naše banovine človeka visokih moralnih vrlin, konstruktivnega in nesebičnega narodnega delavca, idealnega Jugoslavana. Ponosni smo bili na Marušića kot študenta in idealnega propagatorja in borca jugoslovenskih idej, ponosni na Marušića kot vzornega nacionalnega pionirja na Goriškem in hvaležni mu moramo ostati za vedno za usluge, ki jih je napravil našemu narodu s svojim požrtvovalnim delom kot dobrovoljec med vojno in neposredno po vojni. Zato mora našega novega bana pozdraviti vsak, kdor želi naši banovini procvita in razmaha, kdor stremi za srečno in močno Jugoslavijo.

Poleg vseh duševnih vrlin, ki v tako odlični meri dičijo našega novega bana, poseduje dr. Marušić tudi odlično strokovno usposobljenost za težko njegovo misijo. Dr. Marušić je na najbolj odgovornih mestih in v najtežjih, za usodo našega naroda najkritičnejših časih pokazal, kaj zna in kaj zmora. Na vseh mestih, ki jih je zavzemal že med vojno, odnosno neposredno po vojni, so bili uspehi njegovega dela takšni, da si je pridobil najlaskavejša priznanja naših, pa tudi inozemskih državljanov. Zato smemo z mirnim srcem in največjim zaupanjem zreti v bodočnost naše ožje domovine, katere usoda je prišla po srečni izberi Nj. Veličanstva kralja v roke človeka, ki je za njo že toliko žrtvoval in ki se bo tudi na novem odgovornem mestu pokazal v polni meri vrednega Najvišjega zaupanja.

Tudi dr. Marušićovo delovanje v najnovejši dobi, v zadnjih letih, je bilo v vsakem oziru tako, da nam nudi sigurne garancije za urejeno in zdravo, pa tudi objektivno in strogo pravično upravo v naši banovini. Dr. Marušić ni poznal nikdar demagogije, ljubil je le konstruktivno, pozitivno delo, zato imamo zlasti gospodarski krogi največ razlogov, da njegovo imenovanje z veseljem pozdravljamo in da moremo z največjim zaupanjem zreti v njegovo delovanje na čelu banovine. Naš ban, dr. Drago Marušić, bodi zato najprilsrčnejše pozdravljen!

Vsak naročnik mora ob novem letu pridobiti »Trgovskemu listu« vsaj 1 novega naročnika!

Industrija Dravske banovine o aktualnih gospodarskih vprašanjih.

V četrtek, dne 4. decembra t. l. se je vršila pod predsedstvom g. Dragotina Hribarja seja industrijskega odseka Zbornice za TOI, ki je bila polnoštevilno obiskana. Odsek je načelno razpravljal o smernicah za sestavo bodočega zborničnega proračuna.

Iz obširnega poslovnega poročila, ki je bilo podano na seji, omenjamo predvsem akcije zbornice za omiljenje stagnacije v lesni trgovini, akcije glede oddaje javnih dobav za državne železnice domačim podjetjem, glede aktivnega in pasivnega požlahtovalnega prometa, glede osnovanja carinsko-kemičnega laboratorija v Mariboru, meroizkusne postaje za strujomere in števec v Ljubljani, glede industrijalizacije neposredne ljubljanske okolice, nameravane dezarizacije pošt in izvrševalnih predpisov k zakonu o ugodnostih za hotelsko industrijo.

Razpoloženje industrije je zelo pesimistično in se splošno označuje po dosedanjem razvoju prilik, da kriza še davno ni dosegla kulminacije in da v prihodnjih letih ni pričakovati bistvene zboljšanja položaja. Odsek je odobril po podrobni razpravi zbornično spomenico glede zboljšanja potniškega prometa in ureditve sezonskega in letniškega prometa v bodočem voznem redu za leto 1931-32.

Izčrpana razprava se je razvila k poročilu o tarifni reformi, posebno z oziranjem na namero železniške uprave, da se ukine izjemna tarifa l a) in l b) za inozemski prevoz in koks, kakor tudi da se omeji uporaba mlinarske tarife. Usvojeno je bilo stališče, ki je bilo sprejeto na anketi mlinarske industrije dne 28. oktobra t. l. v Celju.

Razpravljalo se je tudi o nezadostnosti carinske novele z dne 1. novembra t. l. ter stališču industrije spričo trgovskih pogajanj z Čehoslovaško re-

publiko in Rumunijo, ki se imajo v kratkem pričeti, in končno o rezultatih zadnjih konferenc o obrtnem redu.

V popoldanski seji je bilo podano obširno poročilo o zaključkih zborničnih anket in posvetovanj za reformo davka na poslovni promet, o reformi družbenega davka ter o zborničnih akcijah glede izpremembe sestave reklamacijskih odborov, preureditve autonomih davščin in znižanja taks, posebno za razprave pri borznih razsodiščih.

Končno je odsek vzel na znanje poročilo o poteku in zaključkih druge ekonomske konference v Ženevi in odobril odklonilno stališče glede akcije zapadnoevropskih držav za znižanje tekstilnih carin.

Predstavniki granitne industrije so postavili predlog za znižanje vozarine za granitne kocke do naših morskih pristanišč, predstavniki oljarske industrije pa predlog za izpremembo pravilnika o kontroli uvoza semen za industrijsko predelavo. Zastopniki lesne stroke so nastopili proti pretirani obremenitvi uvoza surovega lesa po mestni trošarini v Ljubljani ter o potrebi oprostitve borznih razsodišč od sodnih taks v novem zakonu o borzah. Odsek je tudi rešil vloge za olajšanje prometa z lesom v obmejnem pasu dravske in murske doline.

Situacijska poročila, ki so jih podali predstavniki posameznih industrijskih panog, dokazujejo, da je v bodočih mesecih računati z nadaljnjimi redukcijami obratov, da razpolagajo industrijska podjetja z velikimi neprodanimi zalogami, po katerih ni nobenega povpraševanja. Naša industrija se nahaja sedaj v težki prehodni fazi, ki jo nujno sili, da skuša z vsemi sredstvi doseči znižanje produkcijskih stroškov, da bi se zopet poživela kupčijski promet.

MEDKRAJEVNI SLUŽBENI POGOVORI SO DOVOLJENI V NAJNUJNEJŠIH PRIMERIH.

Predsedstvo ministrskega sveta je sporočilo ministru za zgradbe, da prejema vedno več pritožb iz gospodarskih krogov, češ da dobivajo zelo težko telefonske zveze v notranjem kakor tudi v mednarodnem prometu, in sicer zato, ker so telefonski vodi preveč obremenjeni s službenimi in državnimi pogovori. Glede na to opozarja gradbeno ministrstvo, na se službeni medkrajevni telefonski pogovori kolikor mogoče omeje. Obenem opozarja poštna direkcija Dravske banovine vse tiste, ki imajo pravico do službenih pogovorov, da smejo to pravico rabiti samo v najnujnejših primerih.

BRUSELJ ALI TRST PROTI PESI.

V Bruslju se vrši sladkorna konferenca. Glavni zaključek te konference bo najbrž ta, kar se vidi že danes, da se bosta Kuba in Java, to je trst, združili proti Evropi, to je proti sladkorni pesi. Pri tem bo skoraj gotovo ameriški kapital, ki obvlada kubansko sladkorno industrijo, uporabil svoj vpliv v Centralni Evropi, da doseže spremembo v visoki evropski zaščitni carini. — V tej zvezi bo zanimalo, da prekaša pravkar objavljena tretja Lichtova evropska cenitev njegovo oktobersko cenitev za 510.000, od katere vsote odpade bistveni del na glavne dežele evropskega eksporta in na Rusijo, ki je navedena v novi Lichtovi

cenitvi z 2 milij. ton. Decembrova Lichtova cenitev da Evropi brez Rusije 270.000 ton več. Rusijo je cenil Licht došlej na 1.760.000, sedaj jo ceni na 2 milijona ton, kar je 110 odstotkov več kot lani. Skupna produkcija Evrope je cenjena na 10.250.000 ton, za 1.970.000 ton ali 23-8% več kot lani.

BORZE NIZKE.

Zadnji teden v novembru na svetovnih borzah ni kazal prijaznega lica. S par izjemami so tečaji padli, mednarodni borzni indeksi dvanajstih spodaj imenovanih borz je padel na 69-5%, kar je najnižja točka letos.

Konec 1027. = 100.

Začetek 1930. 29. nov. 1930.

Berlin	77-1	50-7
London	65-5	51-0
Pariz	134-7	99-5
Bruselj	82-0	58-3
Amsterdam	80-8	57-7
Stockholm	81-4	71-6
Curih	78-5	72-6
Dunaj	78-2	59-5
Budimpešta	79-0	63-1
Praga	94-8	80-8
Milan	94-2	80-1
Newyork	115-6	87-7

Ustanovljena bo jugosl.-ameriška trgovska zbornica v Newyorku; iz Jugoslavije gre v USA ca 4% njenega izvoza. Sedaj se vršijo pripravljala dela za ustanovitev.

Za zboljšanje našega železniškega prometa.

Danes se je vršila pod predsedstvom direktorja dr. J. Borka na ravnanstvu državnih železnic v Ljubljani druga seja posvetovalnega odbora. Glavne točke dnevnega reda sta tvorili razpravi o sestavi bodočega voznega reda za 1931/32 ter o spomenici Zbornice za TOI glede potrebnih ukrepov na železniškem omrežju v Dravski banovini v interesu zboljšanja potniškega in blagovnega prometa.

Otvarjajoč sejo je direktor dr. Borko obvestil posvetovalni odbor o ukrepil generalne direkcije glede predlogov, ki so bili stavljeni na prvi seji posvetovalnega odbora in ki se nanašajo predvsem na izpolnitev obstoječega voznega parka s specijelnimi vagoni za prevoz voluminoznega blaga, dolgega lesa, apna, kemičnih izdelkov itd. ter rinfuza pošiljatev.

Nato je podal inšpektor Milan Petek informativno poročilo o mednarodni vzporedni konferenci v Kopenhagnu ter o smernicah, ki jih je dala generalna direkcija glede lokalnega prometa na konferenci dne 14. avgusta v Beogradu. Po teh sklepih železniška uprava ne namerava v bodočem voznem redu izvesti nikakih bistvenih izprememb niti pomanjšati števila vlakov, marveč jih nasprotno skrajšati na onih progah, kjer se pojavlja trajno nezadostna frekvenca. Lega mednarodnih vlakov in priključki z inozemstvom ostanjejo v bistvu neizpremenjeni. Za prevoz pokvarljivega blaga, posebno jaje in sadja, so predvidene iz Beograda preko Zidanega mosta do državnih mej tri trase direktnih pospešenih tovornih vlakov, ki imajo direktne priključke preko avstrijskega ozemlja za Nemčijo, Švico, Francijo in Holandsko. Število direktnih kurznih vozov ima na podlagi sklepov voznoredne konference ostati neizpremenjeno, ker se je švicarska železniška uprava protivila naši zahtevi, da se pomanjša število kurznih vozov za izseljeniški promet v smeri preko Inomosta, Buksa v Pariz, kakor tudi preko Visokih tur v Monakovo.

K temu poročilu se je razvila razprava na podlagi obsežne spomenice, ki jo je predložila Zbornica za TOI.

Tajnik dr. Ivan Mohorič je označil zaključke mednarodne konference kot krivične in neugodne za organizacijo našega tujkega prometa in opozoril, da kurzirajo v Avstriji in Švici direktni vozovi na progah, kjer se nam ne dovoljuje povečanje števila direktnih zvez, ki so brez vsake frekvence, dočim se naše interese sistematično in v bojazni pred napredkom tujkega prometa v Jugoslavijo zapostavljajo.

Zbornična spomenica je pokrenila poleg konkretnih predlogov tudi načelno vprašanje uvedbe pospešenih potniških vlakov in izprememb v prevozu pošte, glede katerih je železniška uprava sicer sporazumna, a bo za izvedbo potreben še pristanek generalne direkcije, odnosno poštne uprave.

Spomenica uvodoma ugotavlja, da so gospodarski krogi glede izprememb v bodočem voznem redu postavljeni tudi letos kakor prejšnja leta več ali manj pred gotova dejstva. To radi tega, ker so se mednarodne konference za vozni red že vršile v prejšnjih mesecih in je bila na teh lega mednarodnih vlakov ter priključkov z inozemstvom, ki igra za naše področje največjo vlogo, definitivno ugotovljena tako, da se ima konfe-

renca pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani sedaj samo prilagoditi že dani situaciji in v okviru smernic, ki jih poleg tega izda za lokalni promet Generalna direkcija državnih železnic v Beogradu, skušati uveljaviti nekatere izpreminjvalne in dopolnilne predloge.

Povdarja, da je s tem celi konferenci začetan mnogo preozek krog, da bi se dalo v njem uspešno uveljaviti zahteve naših gospodarskih krogov, ki jih v naslednjem konkretno in podrobno navajamo. Smatramo, da bi bilo potrebno, da se ta praksa, ako se reflektira na sodelovanje interesiranih korporacij pri vprašanju voznega reda, v bodoče izpremeni v toliko, da se bodo zaslišale, predno se vršijo mednarodne voznoredne konference, da bi se mogli mnogobrojni predlogi že na mednarodnih konferencah uvaževati in o njih z interesiranimi inozemskimi železniškimi upravami razpravljati.

Opozarja, da je to tembolj potrebno za področje ljubljanske železniške direkcije, ne samo iz razloga živahnega tranzitnega prometa, ki je v živi zvezi z našimi lokalnimi interesi, marveč predvsem iz razloga, da je Dravska banovina na inozemskem tujkem prometu eminentno zainteresirana ter da mora skušati vsled tega, da železniške zveze z inozemstvom od leta do leta bolj izpopolnjuje in izgradi. Naše sodelovanje pa je tembolj oteženo, ker nam niti sklepi mednarodnih konferenc niti dispozicije Generalne direkcije državnih železnic niso znane, da bi jih bili mogli pri formuliranju naših zahtev upoštevati.

Konkretni predlogi in pripombe spomenice glede brzovlakovega prometa glasijo:

Brzovlaka št. 1. in št. 2. imata po mišljenju Zbornice popolnoma nepotrebno dolge postanke na Jesenicah. Po sedanjem voznem redu prihaja prvi na Jesenice ob 6:50 uri in odhaja šele ob 7:44 uri naprej. V nasprotni smeri pa prihaja na Jesenice ob 21:50 ter odhaja komaj ob 23:00 naprej. Ti dolgi postanki niso nikakor utemeljeni v potrebah stvarnega poslovanja železniške uprave in obmejnih oblasti, niti kot varnost za eventualne zakasnitve in bi jih kazalo zatorej skrajšati na največ 20 minut, ker se v tem času na primer na Rakeku ali v Mariboru pri neprimerno večjih garniturah izvrši vse poslovanje pošte, policije in carine.

S tem bi se pridobilo posebno pri vlakih št. 1 mnogo na času, da bi prihajal v Zagreb namesto ob 12:30 po možnosti eno uro poprej, tako da bi potujoče občinstvo še pred opoldanskim odmorom moglo opraviti najvažnejše posle. Spomenica navaja, da je želja poslovnih krogov, da naj bi se lega tega vlaka preuredila tako, da bi prihajal v Zagreb po možnosti že okrog 11. ure, ker imamo dopoldan s poštnim vlakom iz Ljubljane v Zagreb zelo neugodno zvezo. Ta izprememba bi se lahko izvedla, ako bi se skrajšal nepotrebno dolg postanek v Beljaku, ki znaša ca. 30 minut in postanek v Ljubljani ter na Jesenicah v predlaganem smislu. Na ta način bi se lahko popreje prispelo v Beograd, ker je sedanji prihod posebno v zimskem času zelo pozen. Kakor razvidimo iz sedanjega voznega reda, priključki v Capragu, Sunji, Novski, Slavnskem Brodu in Vinkovcih tega nikakor ne izključujejo.

Obenem povdarja spomenica, da naj bi bila v splošnem tendenca, da se trajanje vožnje med Beogradom in Ljubljano po novem voznem redu zopet po možnosti izdatno skrajša, ker smatramo, da je preureditev postaj na glavni progji med Novsko in Zemunom že toliko napredovala, da bi bilo povečanje brzine omogočeno. Razdaljo med Ljubljano in Beogradom, ki znaša 575 km, bi morali prevoziti brzovlaki, vse postanke vračunane, v maksimalno 10 urah, dočim znaša danes še vožnja preko 12 ur.

Glede postankov brzovlakov na postajah med Zidanim mostom in Zagrebom predlaga spomenica, naj bi ostali kakor sedaj, ako jih ni mogoče pomnožiti, ker ima Spodnja Savska dolina z Ljubljano zjutraj razmeroma neugodne zveze. Opozarjamo pri tem posebno na željo prebivalcev Videm-Krškega, da bi postajal vlak št. 4 v Krškem pod eno

minuto, da se omogoči interesentom hitrejša zveza z Ljubljano. Smatramo, da bo radi preureditve postaje Zidani most mogoče ugoditi tej prošnji.

Glede sezonskega brzovlaka München-Split predlaga Zbornica ponovno, da naj bi v smeri od Jesenic proti jugu imel postanek tudi v Kranju in sicer pod 1 minuto. Železniška uprava izjavlja nato, da bo želji v bodočem voznem redu ugodila in da bo tudi garnituro pojačala. Spomenica namreč opozarja, da je bil ta vlak skoraj vedno prenapolnjen ter da bi kazalo, da se garnitura za bodočo sezono vsaj v odseku med Jesenicami in Zagrebom izdatno pojača.

Nadalje opozarja spomenica, da v razporedu direktnih vozov ni zadostno upoštevan močan promet med Nemčijo in Bledom v poletni sezoni. Vprašanje direktnih vozov, ki kurzirajo preko Jesenic v inozemstvo, je treba podvreči temeljiti reviziji. Frekvenca nekaterih direktnih vozov na drugih progah je minimalna, dočim na turski progji primanjkuje direktnih vozov, kar zelo slabo vpliva na cel tujski promet. Na postaji Lesce, kakor tudi na postaji Bled je v sezoni vedno huda borba za prostore in večina potnikov mora voziljo prestati na hodnikih. Sedaj kurzirajoči direktni vozovi prihajajo na te postaje prenapolnjeni že iz Zagreba, Ljubljane ali od Trsta in za nove potnike v njih ni več mesta. To iziva kritiko in kviri vtise obiskovalcev naših letovišč, kar nam ne more in ne sme biti vseeno. Frekvenca Nemcev na Bledu, ki je od leta do leta močnejša, za kar se imamo zahvaliti privatni inicijativi, naj bi našla svojo podporo tudi v primernem razporedu direktnih vozov od strani železniške uprave. Smatramo po našem opažanju potrebno, da se garnitura pri brzovlaku št. 2 dopolni tako, da bosta vozila pri vlakih št. 2 in št. 1 iz Beograda v Pariz po 1 AB voz in 1 C voz, ker je sedanji BC voz vedno prenapolnjen z direktnimi potniki. Poleg tega je treba pri brzovlakih 1, 2 ter 4, 5 dodati nov kurzni vagon München-Ljubljana, ki bi vozil v sezoni potnike na Bled in nazaj. Na ugodno rešitev tega vprašanja polagamo posebno važnost. Železniška uprava izjavlja, da bo za napovedane večje družbe dostavila vselej posebej potrebno število posebnih vagonov, da olajša promet.

Priključni promet na brzovlake iz Ljubljane proti Mariboru v Ljubljani, posebno iz Gorenjske po sedanjem voznem redu, kakor pravi spomenica, ni zadovoljivo reguliran, ker odhaja dunajski brzovlak pred prihodom opoldanskega gorenjskega vlaka, popoldan pa odhaja potniški vlak proti Kranju tik pred prihodom češkega vlaka v Ljubljano. Ne samo v interesu frekvenca, marveč glavno iz vzroka, da se izognemo potniki nepotrebno izgubljanju časa, je želeži, da se ta priključni promet zopet omogoči, kakor je obstajal po lanskoletnem voznem redu. Zdravilišče Rogaška Slatina povdarja potrebo zveze na brzovlake Wien-Trieste na postaji Grobelno za kopališke goste, in čim ugodnejšo zvezo z Budimpešto v sezoni s trajanjem po možnosti do 1. oktobra. Končno navaja spomenica, da želijo potniki iz dravske doline, da se uvede postanek sezonskih brzovlakov na postaji Brezno-Ribnica.

Glede pospešenih potniških vlakov ugotavlja spomenica sledeče: V področju vseh ostalih železniških direktij obstojajo takozvani pospešeni potniški vlaki, ki imajo v vsem značaj brzovlakov, edino s to razliko, da veljajo zanje navadne potniške tarife. Taki vlaki so zelo ugodni, ker omogočujejo na glavnih progah hitre zveze po navadni potniški tarifi, kar je za poslovni svet v dobi sedanje ekonomske depresije zelo važno. Na področju ljubljanske direkcije taki vlaki ne obstojajo in zato zbornica predlaga, naj se tudi na področju Dravske banovine upeljejo pospešeni potniški vlaki. Spomenica zato izraža željo, da se upelje po en tak vlak med Ljubljano in Mariborom ter med Ljubljano in Zagrebom. Ako stoji Generalna direkcija državnih železnic še vedno na stališču, da ne kaže upeljati novih vlakov, naj bi se izpremenil eden od navadnih potniških vlakov v pospešen vlak.

(Konec prihodnjic.)

Iz seje predsedništva Zveze industrijcev.

V sredo, dne 3. decembra 1930 se je pri Zvezi industrijcev vršila seja predsedništva. Po kratkem nagovoru predsednika g. Drag. Hribarja je sledilo poslovno poročilo, iz katerega navajamo nekatere točke širšega pomena. Proracun Dravske banovine za leto 1931. je menda že izdelan, vendar niso imeli predstavniki industrije do sedaj prilike do vpogleda ali do sodelovanja. Istina je sicer, da take prilike niso imele niti druge gospodarske panoge. Zveza industrijcev je naslovila na gospoda bana predstavko, v kateri se poziva na svojcas dano zagotovilo, da bo industrija mogla pravocasnoma podati svojo izjavo in svoje predloge k temu velevaznemu predmetu, in prosi, da se ji taka prilika še nudi. Nekateri davčne uprave predpisujejo plačilo ene četrtine doklad za Okrajne blagajne in to za prvo tromesečje 1930. Ker se ni mogla ugotoviti zakonita osnova za take predpise, je Zveza industrijcev naprosila finančno direkcijo za preklic onih plačilnih pozivov. — Vprašanje končne ureditve gozdnega veleposestva je izzvalo živahno debato, katere so se zlasti udeležili gg. Josip Lenarčič, dr. Karl Born in dr. F. Windischer. Predvsem je treba skrbeti za to, da se gozdarstvo v Dravski banovini ne izroči negotovi usodi. Dosednje izkušnje so dokazale, da naša veleposestva najbolje gospodarijo z gozdovi, dočim v drugih posestvih poje sekira tako neusmiljeno, da izsekavanje že kvarno upliva na klimatske razmere. V splošnem interesu je postopati v tem vprašanju z vso previdnostjo. V kolikor je gozdno veleposestvo združeno z industrijsko predelavo, naj se z večjo vnemo in odločnostjo branijo njegovi posebni interesi. — Razne nabiralske akcije, ki zlasti iščejo pri industriji denarnih sredstev, zavzemajo le prevelike dimenzije. Tudi nabiranje prispevkov za ob sebi hvalevredne namene se vrši čestokrat v oblikah, katere škodujejo ugledu stvari. Baš v zadnjem času pa se je dogodilo, da so se plačale znatne vsote za neko društvo, katero niti ne postoji. O tem predmetu bo še razpravljala Centrala industrijskih korporacij na zborovanju, sklicanem za 10. decembra t. l., nato pa bo sklepala plenarna seja odbora Zveze industrijcev.

Z ozirom na omenjeni Centralni zbor industrije naroča predsedništvo našim delegatom, da s poudarkom zastopajo težnje slovenske industrije. Zveza industrijcev ne nasprotuje projektu ustanovitve priv. industrijske banke pod pogojem, da država tej banki nudi slične ugodnosti, kakor jih je zagotovila priv. agrarni banki, in da zlasti prevzame garancijo za delniški kapital in njega primerno obrestovanje. Le v tem slučaju bo mogla banka dati industrijskim podjetjem dolgoročne in cenejše kredite na tvornice, vodne sile in na blago. — Posebno pozornost naj se posveti železniškim tarifam. Industrijskim produktom iz Dravske banovine naj se omogoči konkurenca z inozemskimi proizvodi, kateri prihajajo v našo državo po cenejši vodni poti. To velja tudi za slovenski premog, ki mora v Vojvodini konkurirati z madžarskim, v primorski banovini pa z angleškim premogom.

Kupujte samo
CROATIA BATERIJE
žepne in anodne, ker so
NAJBOLJŠE

Iz naših organizacij

Gremij trgovcev v Ljubljani razglašajo: Trgovine na praznik Marijinega spočetja dne 8. decembra 1930. smejo biti v zmislu čl. 34. naredbe o odpiranju in zapiranju odprte od 8. do 12. ure opoldne. Načelstvo Gremija trgovcev v Ljubljani.

Trgovci in industrijci!
Naročajte in podprajte
»TRGOVSKI LIST«!

Po svetu

Za gradbo večjih in manjših ladjedelnice v Jugoslaviji je prišlo na vlado več ponudb od angleške in ameriške strani; ponudbe stavijo vseskozi zelo ugodne pogoje. Vlada se bo odločila za one, ki morejo razvoj jugosl. trgovske mornarice in rečne plovbe najbolj pospeševati.

Za izvoz cementsa v Albanijo je dovolila generalna direkcija železnic vozne olajšave od gotovih postaj dalje.

Eksportne možnosti goveje živine v Francijo so postale boljše, ker je francoska vlada prepovedala uvoz goveje živine iz Afrike.

Bančni polomi v USA. se še niso ustavili in poročajo sedaj zopet o osmih novih slučajih.

Obtok bankovcev v Nemčiji je narasel nad 4600 milijonov mark, kritje je padlo na 58,8 odstotkov.

Nemško avtomobilno podjetje Horch bo znižalo delniško glavnicu v razmerju 4 : 1 na 1.250.000 mark in jo bo nato z izdajo prednostnih delnic v znesku 3 milijonov mark zopet zvišalo. S tem hočejo odstraniti izgubo in izvesti izredne odpise.

Čsl. industrija špirta je sklenila dogovor glede cen in drugih prodajnih pogojev. Vzrok: Neugodne gospodarske razmere.

Čsl. kartel cevi je, sledeč zgledu železne industrije, tudi znižal cene in jih bo menda še znižal.

Avstrijska industrija terpeninovega olja je sklenila vsled hudega konkurenčnega boja konvencijo glede cen. Razvoj trga bo odslej naprej miren in stabilen.

Obtok bankovcev v Avstriji se je po zadnjem izkazu Avstrijske Narodne banke zvišal na 1042 milijonov šilingov, kritje je padlo od 83,2 na 79,4%.

Ustanovitev Mednarodne Hipotekarne banke v Amsterdamu se je izvršila pred par dnevi. Namen banke je, da izkoristi prevešek francoskega i. dr. kapitala za druge države, zlasti za Nemčijo, z uporabo obrestne razlike.

Gradbo mostu čez reko Nil je oddala egiptvska vlada nemškima tvrdkama Krupp in Berger v konkurenci z italijanskimi in francoskimi ponudniki.

Nova transportna tarifa za ječmen, pšenico, rž in koruzo v izvoznem prometu je stopila v veljavo 1. t. m.

Izvoz iz Italije v Rusijo bo letos najbrž dosegel proračunjeni znesek 200 milijonov lir, kar je trikratni znesek leta 1920.

Električna industrija v Češkoslovaški je v znamenju spojitvenega gibanja; v zadnjem času se je po 12-mesečnih pogajanjih sprejel predlog za spojitve dveh velikih družb.

Proti ruskemu dumpingu v lanu se pripravljajo v Češkoslovaški radikalni odpor. Rusi so vpeljali v zadnjem času za 200 do 300 milj. Kč lanu, s čimer je zgubilo delo okoli 20.000 delavcev. Vpeljali bodo uvoznice, državna podjetja bodo kupovala samo domači lan itd.

Priporoča
svoje izvrstne izdelke

Príporočajte, prosim, svojim odjemalcem priljubljene

MAGGI-jeve izdelke za juhe.

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksev. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 26

Lahka prodaja! Dober zaslužek!

Naš izvoz orehov.

Največ orehov se pridela v Moravski, Drinski in Dravski banovini; najboljše orehe producira Dravska banovina, a v razmeroma zelo majhnih količinah. V zadnjem času forsirajo kulturo francoskih orehov, ki dajajo velike plodove s tanko lupino in lepo barvo. Večji del orehov se izvažajo v vrečah po 50 kg in sicer brutto za neto. Oluščeni orehi se izvažajo pretežno v države Sev. Amerike. Za prekoceanske države imajo oluščeni orehi to prednost, ker zavzemajo manjšo prostornino in ker odpade pri njih vsa nepotrebna tara.

Neoluščeni orehov smo izvozili leta 1928. 2,939.500 kg v vrednosti 17,597.500 Din, a l. 1929. 2,093.271 kg v skupni vrednosti 4,535.390 Din. Oluščenih orehov smo izvozili za 6,467.000 Din, oziroma za 2,697.318 Din. Glavni uvozniki naših neoluščenih orehov so v Evropi Madžarska, Nemčija, Avstrija in Češkoslovaška, a oluščenih Amerika. Letošnja letina orehov je bila zelo dobra. Cene so se kretale med 410—500 Din za 100 kg brutto za neto franko natovorna postaja. Za oluščene orehe se bodo cene šele naknadno utrdile, ker se luščenje prične šele v polovici decembra.

Reguliranje prometa z devizami in valutami.

Ker se je opazilo, da se gotove banke, ki so pooblašene, da poslujejo z devizami in valutami, ne drže strogo odredb pravilnika za reguliranje prometa z devizami in valutami z dne 23. septembra 1921. l. in pozneje izdanih rešenj in odredb, je g. minister financ ukazal, da naj se sporoči prizadetim bankam sledeče:

1. Zaščiti valute je treba posvečati večjo pažnjo in to opravičenje obvez se mora izvršiti z unosom deviz v smislu čl. 19. Pravilnika ali v protivrednosti v dinarjih (rešenje l. br. 34442 z dne 31. dec. 1922. in pojasnilo l. br. 30287 z dne 24. okt. 1924. l. str. 42 Pravilnika).

2. Izvozniki so dolžni prinesiti v državo vse, kar dobijo za blago, ki so ga izvozili v inozemstvo, kar morajo tudi izrečno obljubiti v obvezi, katero dajo pooblaščenim bankam ob priliki, ko dobijo potrdila (razpis DR. Br. 50041/29 z dne 26. marca 1929. l.) in ne morejo si ustvarjati prejškov pri bankah po evidenci za zaščito valute, da bi se namreč pri tem okoristili z razliko v ceni in da bi s temi prejški opravičili poznejša potrdila za blago, katero šele nameravajo izvoziti in da bi na ta način si ustvarjali proste devize.

3. Samo neomejena in prosta dinarska povpraševanja — rešenje l. br. 3442 z dne 31. decembra 1922. l. — se lahko uporabijo za opravičenje obvez po pravilniku za zaščito valute, a vse ostale omejitve, dinarska povpraševanja, kakor tudi povpraševanja, ki so nastala z unosom efektivnih dinarjev (l. br. 7990/27) se ne morejo uporabljati za zaščito valute.

Carine in predpisi za uvoz nekaterih dezertnih vin v Nemčijo.

Gen. konzulat v Düsseldorfu sporoča: Med tem ko so, kakor je znano, bile povišane pred pol letom postavke pozicije 180 a (za nealkoholizirana) in 180 b (za alkoholizirana vina), so ostale pogodbene postavke teh pozicij (M. 32 M. 55 za 100 l vina v posodah preko 50 l) neizpremenjene. Z ozirom na to niso postavke za vino tipa Madeira, Marsala, prošek, vermut nič izpremenjene. Italija nima nikakih posebnih olajšav za uvoz takih vin, v kolikor se to nanaša na višino postavk. Pač pa uživa Italija neke olajšave glede modalitet pri uvozu.

Olajšava za uvoz vermuta obstoja v tem, da je mogoče uvoziti vermut iz Italije brez analize, treba je le priključiti potrdilo italijanskih oblasti o kemijski analizi vina. To olajšavo uživa Italija na podlagi odloka zveznega ministrstva za finance z dne 12. okt. 1926. št. 2 a 122.

Maršalo je prav tako mogoče uvoziti brez analize, če znaša fakturna cena v lirah vsaj 1-60 M za steklenico. (Trgovinska pogodba med Italijo in Nemčijo z dne 22. decembra 1926. l.)

Glede maraskina nima Italija nikakih posebnih olajšav.

Carinske postavke za uvoz jabolk v Nemčijo.

Kr. gen. konzulat v Münchenu sporoča, da veljajo glede uvoza jabolk v Nemčijo sledeče postavke:

Sveža jabolka, tar. št. nemške carinske tarife št. 47 za jabolka brez zavoja: za čas od 25. sept. do 31. dec. RM 2— za 100 kg;

za čas od 1. jan. do 24. sept. RM 4-50 za 100 kg;

za jabolka v zavojih: samo v zavojih v skupni teži najmanj 50 kg in za čas od 25. sept. do 31. dec. RM 2.50 za 100 kg;

za čas od 1. jan. do 24. sept. RM 7—; v drugih zavojih RM 7— za 100 kg.

Vsaki pošiljki je treba priložiti potrdilo o poreklu blaga.

Kvalitetna znamka

VINSKI SEJEM IVANJKOVCI.

Priprave za vinske sejeme, katerega priredi tukajšnja vinarska zadruga Jeruzalemčan v sredo 10. t. m., so v najlepšem teku. Vsak interesent bo imel priliko prepričati se, kako lepo se je osobito letošnji letnik razvil in kako je kakovost tega letnika vendar prav dobra. Vsakdo ima priliko tukaj z producentom direktno stopiti v stik. Ker je razstaven prostor tik kolodvora, ne moti vreme. Železniške zveze so pa dokaj zgodne. Če pa hoče kdo obiskati producenta na domu in vino poskusiti v kleti, pa ima tudi priliko, ker so vinogradi razstavljalcev v neposredni bližini.

VAŽNE SPREMEMBE PREDPISOV ZA DIMNIKARSKO OBRT.

Glede na vest, ki smo jo priobčili pod gornjim naslovom v našem listu z dne 6. novembra t. l., nam sporoča zadruga dimnikarjev, da pravilnik o opravljanju dimnikarske obrti iz leta 1926., v katerem je ministristvo trgovine in industrije dopolnilo čl. 7., velja le za kraje, kjer še niso imeli zakonitih predpisov za opravljanje dimnikarske obrti; ta pravilnik v območju Dravske banovine ne velja, ker v tem pogledu obstojajo že od prej zakoniti predpisi, izdani na osnovi pri nas veljavnega obrtnega reda in požarno-policijskih predpisov. O tem obveščamo javnost, da ne bo nesporazumljenj.

Trgovina z vinom v Dalmaciji.

V prvi polovici novembra je bila trgovina z dalmatinskim vinom zelo živahna. Ker je bila letos po vseh državah južne Evrope zelo slaba trgateg, so zelo narastla povpraševanja po dalmatinskem črnem vinu, ki ga rabijo za mešanje. Za izvoz je bilo nakupljenih okroglo 20.000 hl vina. Kupljeno vino se izvažajo največ v Trst in Reko, ter v Svico, a v malih količinah v Češkoslovaško in Nemčijo. Direktno v Francijo se do sedaj sploh ni ničesar izvozilo.

Črna vina na otoku Šolti so že popolnoma razprodana. Prav tako je tudi razprodano črno vino za mešanje na Bolu, Murvici, Sulivanu in na otoku Hvaru ter okroglo 5000 hl v Kaštelu.

Pokupljena je bila večja množina belega finega vina in to zlasti za severne kraje naše države.

V severni Dalmaciji, razen na otoku Rabu in Vodica, ter v južni Dalmaciji, pa je trgovina z vinom mrtva, ker omenjeni kraji proizvajajo največ opolo in navadna črna vina.

Cene vinu varirajo z ozirom na vrsto in kraj za črna vina od 22—25 Din za stopnjo, za opolo od 16—20 Din, a za bela vina od 20—24 Din.

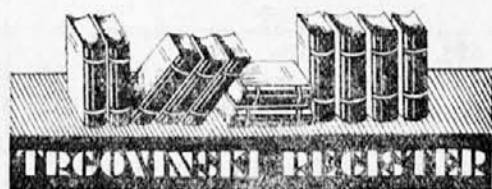
V okolici Šibenika se je prodalo največ vina v Vodica, v Šibeniku samem in drugih krajih v okolici malo. V Šibeniku znašajo cene za črno vino 280 do 300 Din za hl, za belo vino približno 350 Din z 12-5—13% alkohola. V Zatonu 230—240 za črno, a za opolo z 12-5 do 13-5% alkohola 280 Din. V Vodica za črno 16—17 Din za stopnjo, za belo 300 Din za hl. V Dubravi in Bilica za črno 260—300 Din z 12—13% alkohola, za belo 320 Din za hl. Na Plješću je trgovina z vinom slaba, za bela vina se plačuje 28—30 Din za stopnjo, za opolo 20 Din, dingač 45—50 Din za stopnjo Maliganda.

Čestitke. Na tehnični visoki šoli v Charlottenburgu pri Berlinu je te dni diplomiral za inž. kemije gosp. Metod Pogačnik iz znane rodbine lesnega trgovca in gostilničarja g. Pogačnika iz Podnarta na Gorenjskem. Našemu rojaku k uspehu iskreno čestitamo!

Pomudbe in povpraševanja

Ivan M. Madun, Skoplje, Mokranjčeva 9, želi prevzeti zastopstvo tukajšnjih tvrdk za Južno Srbijo. Imenovani je že zastopnik za mineralno vodo Slatina Radenci.

793. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 15. novembra. Besedilo: »Rapid«, avtoprometna družba z o. z.

Obratni predmet: Perijodično prevažanje oseb in tovora z avtobusi, tovornimi avtomobili in drugimi motornimi vozili, obrtoma prevažanje oseb in tovora z istimi vozili po naročilu, pridobivanje v last in zakup tozadevnih koncesij in obrtnih pravic in vozil. Družbena pogodba z dne 2. oktobra 1930, opr. št. 9153. Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Višina osnovne glavnice: 20.000 Din. Na to vplačani zneski v gotovini: 20 tisoč dinarjev. Poslovodja: Žužek Oskar, avtopodjetnik v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 11.

794. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 17. novembra 1930.

Besedilo: Meglič Ivan, splošno ključavničarstvo, družba z omejeno zavezo. Obratni predmet: izvrševanje splošne ključavničarske obrti.

Družbena pogodba z dne 14. novembra 1930., opr. št. 14.878. Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Visokost osnovne glavnice: 10.000 dinarjev. Na to vplačani zneski v gotovini: 10 tisoč dinarjev. Poslovodja: Meglič Ivan, ključavničarski mojster iz Ljubljane, Karlovska cesta št. 22.

795. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 17. novembra 1930.

Besedilo: Stavbeno podjetje Tavčar & Ko., družba z o. z. Obratni predmet: Družba prevzema in izvršuje vsa zidarska dela, ustanavlja skladišča stavbenega materiala, ustanavlja in obratuje lastne apnenice, kamnolome ter kopanje gromaz in peska. — Kupuje stavbišča in zemljišča v svrhu parcelacije in zidave oziroma zazidave s stanovanjskimi hišami, nakupuje vsakovrsten stavbeni material in prodaja istega. Snuje podružnice, poslovalnice, skladišča in zastopstva v zgoraj navedene namene.

Družbena pogodba z dne 12. novembra 1930., posl. št. 9267. Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Višina osnovne glavnice: 50.000 Din. Na to vplačani zneski v gotovini: 50 tisoč dinarjev. Poslovodje: Burič Ivan, zidarski podjetnik v Zgornji Šiški št. 184, in Tavčar Alojzij, zidarski mojster v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 20.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah

796. Sedež: Novo mesto. Dan vpisa: 6. novembra 1930. Besedilo: »Gorjanci«, lesna industrijska in trgovska družba z o. z. Glasom notarske posvedočbe z dne 18. oktobra 1930., opr. št. 17.227, se je sklenila likvidacija družbe.

Odslej se imenuje besedilo firme: »Gorjanci, lesna industrijska in trgovska družba z o. z. v likvidaciji.« Likvidator je g. Heinrich Stanko, trgovec na Trati pri Škofji Loki, kateri ima preskrbeti poziv na upnike v smislu § 91. zakona o družbah z omejeno zavezo.

797. Sedež: Ljubljana. Dan vpisa: 10. novembra 1930. Besedilo: Zadrzna banka v Ljubljani. Izbršise se član upravnega sveta Krištan Anton.

Vpišejo se člani sveta:

Dr. Tuma Henrik, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 13; Knez Aleksander, veletržec v Ljubljani, Gospodarska cesta št. 1; Kristan Boris, zasebnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 13, in Uratnik Filip, tajnik Delavske zbornice v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

*

798. Sedež: Štore.

Dan vpisa: 12. novembra 1930.

Besedilo: Šamotna tovarna, družba z omejeno zavezo v Štorah.

Izbrisi se kot poslovodja: Majdič Peter, veleindustrialec v Celju — Spodnja Hudinja.

Vpiše se kot poslovodkinja dosedanja prokuristinja Kunej Ruša, podjetnica v Spodnji Hudinji.

*

799. Sedež: Breg pri Ptuj.

Dan vpisa: 13. novembra 1930.

Besedilo: Petovia, usnjarska industrija d. d.

Vpiše se član upravnega sveta Krofta Hanuš, ravnatelj Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Ljubljanska borza

Tečaj 5. decembra 1930.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.765
Berlin 1 M	13.4775	13.5075
Bruselj 1 belga	—	7.8959
Budimpešta 1 pengö	—	9.8915
Curich 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	7.9467	7.9767
London 1 funt	274.26	275.06
Newyork 1 dolar	56.355	56.555
Pariz 100 fr.	—	222.25
Praga 100 kron	167.28	168.08
Trst 100 lir	296.27	296.44

TEČAJ ZA MIZARSKO LUŽENJE V MARIBORU.

Ponovno opozarjamo mizarske mojstre in pomočnike na dvodnevni tečaj za mizarsko luženje, ki se vrši v Mariboru. Prvotno nameravani termin je na željo interesentov preložen na soboto in nedeljo 13. decembra. Naknadne prijave je poslati najkasneje do točka 9. t. m. na Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani. Pripominjamo, da se bo predelalo luženje (pajcanje) hrastovega, smrekovega, javorovega, bukovega, jelševnega, češnjevca in orehovega lesa na podlagi 120 receptov. Vsak udeleženec prinese s seboj po več z vodo brušenih deščic v dimenziji 10x20 cm in 6-8 mm debeline. Poučuje strokovni učitelj Tehniške srednje šole g. Adolf Dolak.

* * *

JUGOSLOVANSKE ŽELEZNICE.

Iz Beograda poročajo: Dohodki jugoslovanskih železnic v blagovnem prometu znašajo v letu 1929/30 (proračunsko leto od 1. aprila dalje) 2149.1 milijona dinarjev proti 1792.5 milijonom v letu 1928/29, v osebnem prometu 827 proti 719 milijonom (vključno pristojbine), v prtljažnem prometu 31.5 proti 30.1 mil. Din. Torej vidimo povsod velik napredek, posebno v blagovnem prometu.

Otvoritev trgovskega muzeja v Beogradu.

V četrtek 4. t. m. je bil v Beogradu s skromno svečanostjo odprt trgovski muzej Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine pri ministrstvu trgovine in industrije. Otvoritve so se udeležili poleg g. ministra trgovine Demetroviča tudi vsi načelniki ministrstva trgovine in številni zastopniki raznih gospodarskih organizacij iz vse države.

Kljub skromnim sredstvom, ki so bila na razpolago, nudi muzej že danes jasno sliko vsega našega gospodarstva, zlasti pa onih predmetov, ki prihajajo v poštev za izvoz. V posebnem oddelku je bogato zastopana Dravska banovina s svojo lesno in rudarsko industrijo, domačo obrtjo ter vezeninami.

Ob tej priliki je g. minister trgovine Demetrovič podal novinarjem izjavo o nalogah muzeja, v kateri je rekel med drugim tudi to-le:

Trgovski muzej ima dve nalogi: prva je, da bo stalna razstava naše poljedelske in druge gospodarske delavnosti. V tem pogledu bo dajal muzej tujcem jasno sliko našega gospodarstva

v vseh panogah, za katere se inozemci zanimajo.

Druga velika naloga muzeja je zbiranje in obdelovanje podatkov za uradno udeležbo naše države na mednarodnih razstavah in vzorčnih sejmih, ki so se do sedaj pokazali kot najuspešnejše sredstvo za propagando ugleda naše države v tujini.

Naloga muzeja bo, da bo živa vez nad našimi proizvajalci in tujimi kupci, da bo pospeševal izvoz naših predmetov na tržišča, kjer imajo naši predmeti že dostop, in da bo utiral pot izvozu tistim predmetom, ki se tja še ne izvažajo in ki jim pot še ni utrla.

Muzej pa bo mogel popolnoma in z uspehom delovati samo tedaj, če bo s svojim delom zainteresiral vse gospodarske kroge. Zato priporoča g. minister, da vsi gospodarski krogi čim tesneje sodelujejo v svojem lastnem interesu s tem muzejem.

Po naredbi g. ministra Demetroviča je organiziral in vodi muzej g. Jaša Grgašević, svetnik ministrstva trgovine in industrije.

Dobava-prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave 80 kg azbestnih vrvic; do 10. decembra t. l. glede dobave 2000 kg cementa in 400 kg mavca; do 12. decembra t. l. glede dobave 120 kg trne vrvice; do 13. decembra t. l. pa glede dobave 170 kg medene žice, 2000 komadov zakovic, 100 kilogramov žičnikov, 400 kg železa za autogensko varenje. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 12. decembra t. l. ponudbe glede dobave 110 komadov kožuhov. — Direkcija drž. rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave sesalke za preiskovanje kotlov in cevi ter glede dobave strojne lepenke, ležišč za vozičke in razne železnine. — Direkcija drž. rudnika Zenica sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave vijakov z maticami, olja za jamske vozičke, mizarskega orodja in jeklenih vrvi. — Dne 18. decembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu ofertalna licitacija glede dobave eternita. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.). — Dne 11. decembra t. l. se bo vršila pri Dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani licitacija glede dobave živin (meso, mleko, kruh, zdrob, suhe slive, sladkor, čaj, kako itd.). (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni bolnici.). — Dne 16. decembra t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku ministrstva za zgradbe v Beogradu ofertalna licitacija glede dobave pohištva za opremo prog. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.).

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. decembra t. l. ponudbe glede dobave drogov za premikače, lesenih ročajev za

armature, toporišč za sekire, kladiva in lopate ter glede dobave delov za premogovno dvigalno napravo. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.). — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 15. decembra t. l. ponudbe glede dobave plinskih cevi in stenja. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave klosetnih delov iz fajanse. — Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave konopnenih vrvi. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.).

Prodaja. Dne 13. decembra t. l. se bo vršila pri Upravi I. oddelka Zavoda za izradu vojne odeče v Sarajevu licitacija glede prodaje starih odevi, odpadkov od usnja, starih čevljev, vreč, vrvi itd. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni upravi.).

Ofertno razpiso za železniške prageve razpisuje za 8. jan. 1931. grška vlada. Gre za 90.000 kub. m špecijskih pragov. Pogoji se izvedo pri TOI.

Razno

PROMET V ŠIBENIKU.

Sedaj se nahaja v šibeniškem pristanišču pet prekomorskih parnikov, ki bodo naložili velike množine boksita, stavbnega lesa, karbida itd. za Nemčijo, Anglijo, Južno Ameriko, Severno Afriko in Belgijo. Te dni pride v Šibenik v Anglijo za Jugoslov. Lloydja zgrajeni novi prekomorski parnik »Trepčac« in bo odšel takoj naprej v Buenos Aires z več tisoč kub. metri stavbnega lesa.

Znano italijansko železno in jekleno podjetje Novi Ligure v Genovi je prišlo v finančne težkoče z obveznostmi 90 milijonov lir. Delniška glavica 36 milijonov lir. Podjetje bo zaenkrat delalo pod nadzorstvom vlade naprej.

Konkurzi v Nemčiji so v novembru napram oktobru nekoliko podli, od 843 na 829; prav tako tudi prisilne poravnave, od 480 na 467.

Omejitev petrolejske produkcije je sklenila država Texas v USA; omejitev bo trajala dva meseca, bo 100odstotna za Texas ali 30odstotna, če jo prenesemo na vse USA.

Odbor za poenotenje mednarodne carinske nomenklature je svoje delo v Ženevi dovršil. Revidiral je zlasti nomenklaturu tekstilne industrije. Prihodnja seja se bo vršila 27. januarja v Parizu.

Skupni blagovni indeks v Češkoslovaški, ki je znašal 16. oktobra 67 točk, je padel do 13. novembra polagoma na do slej najnižjo točko 64.8.

Pogajanja producentov cinka v Parizu glede obnove mednarodnega cinkovega kartela niso dovedla do nobenega zaključka.

Poljska vlada je zvišala uvozno carino za več kot 70 podpostavk deloma do 100 odstotkov, in sicer z veljavnostjo od 7. t. m. Novo zvišanje se obrača v prvi vrsti proti Nemčiji.

Največji parnik sveta z vsebino 73.000 ton hočejo zgraditi na Angleškem. Dolejš največji parnik je »Leviathan« z 59 tisoč 900 tonami. Novi parnik, ki bo stal 5 milijonov funtov, naj pribori Angliji zopet »Modri trak oceanac«.

Berlinska banka S. Katz i. dr. bo likvidirala. Obstoji 38 let. Njen edini lastnik D. Katz bo bančne posle popolnoma opustil.

Nemški kartel superfosfatov je cene znižal za 7% do 9% in pravi, da jih bo še bolj znižal, če se bodo voznine znižale.

Položaj na češkem trgu železa in jekla se je nekoliko zboljšal, zlasti glede eksporta.

Cena bakra v Londonu se je vsled špekulativnih nakupov nekoliko dvignila.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1931,
ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obratnan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskim in dnevnimi znamenji; — solnične in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobornice, kupne pogodbe in računi; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brežosti žive; — tabele hektarov v orah; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjske važne in odločilne osebe s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabita kmetovalci in žena v hiši.

Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vsen večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisarni ali založniku.

tiskarna

J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani. 619

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.

Grosuplje pri Ljubljani

SPEDICIJSKO PODJETJE

R. RANZINGER
LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glav. kolodvora Carinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili

Trgovci in industriji!

Trgovski

list

se priporoča za
inseriranje!

Račune, memorandume, cenike, naročilnice v blokkih s poljubnim številom listov, kuverte, etikete in vse druge komercialne tiskovine dobavljiva hitro po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregorčičeva ulica 23

TELEFON 2552 — Za večja naročila zahtevajte proračune!